

nostri per vicos et civitatis plateas triumphaliter ducitur, sola adorandi, reverendi et circumeundi causa.

Affectus. O Cor amantissimum! O Cor versus miseros mortales compassione plenum! O Iesu bone, Iesu amans, Iesu compatiens! Tu non dedignatus est nostram naturam infirmam assumere ut curares, pauperem ut ditares, caecam ut illuminares, cassam ut redimeres, perditam ut salvares! O charitas inaudita! Tu vocasti nos ut oppressos levareris, ignaros erudires, debiles reficeres ac omnes salvares. O charitas immensa! Sed tamen tu nobiscum mansisti, inter nos moraris, omnes auscultas, cum omnibus loqueris, et omnibus te praebes. O charitas divina! Et quia nulli dubium sit de bonitate Dei ad tantam gratiam nos vocantis, praebes hisce temporibus Cor tuum, per universum mundum diffundens cognitionem maiestatis Patris, amoris Filii, gratiae Spiritus Sancti ad modum tabernaculi Dei viventis! O charitas infinita!

Deprecatio. Omnipotens sempiternae Deus qui gloriam tuam omnibus in Christo gentibus revelasti: custodi opera misericordiae tuae ut Ecclesia tua toto orbe diffusa, stabili fide in confessione tui nominis perseveret (Ex Missali rom., seria VI. in Parasceve).

CONCIO VII.

THEMA: Aedificabo mihi domum latam.

(Ierem. c. XXII, v. 14).

IDEA CONCIONIS

PROP. Ante Cor Iesu standum, quia est Domus Dei.

DIVISIO. Est Domus: I digna Deo, II grata Deo, III capax Dei.

PARS I. Est Domus digna Deo: *a*) gratia infinita unionis huius Cordis cum Verbo; *b*) plenitudine gratiae hoc Cor ab initio conceptionis Christi sanctificantis.

PARS II. Est Domus grata Deo: *A*) sanctitate carnis: quia *a*) de Sanctissima Virgine sumpta; *b*) de Spiritu Sancto concepta; *c*) et animae sanctissimae coniunctae. *B*) Sanctitate animae: qua *a*) est Deo intime unita; *b*) a maculis quibuslibet mundissima; et *c*) in bono firmissima. *C*) Sanctitate Verbi, cuius est Cor sacratissimum Iesu.

PARS III. Est Domus capax Dei: quia *a*) est Cor Eius, qui infinitas Divinitatis perfectiones continet; *b*) quia Verbo personaliter coniungitur.

Exordium. Splendorem domus et magnificentiam Domini commorantis in ea enarrans propheta Baruch, aiebat: « O Israël, quam magna est domus Dei, et ingens locus possessionis eius! Magnus est, et non habet finem; excelsus et immensus » (1).

Et revera. Cum Deus, quia immensus, sit in omnibus et ubique per potentiam in quantum omnia eius potestati subduntur; et per praesentiam in quantum omnia nuda sunt et aperta oculis eius; et per essentiam, in quantum adest omnibus ut causa essendi (2), omnia sunt velut domus magna, quam

(1) Cap. III, vv. 24 et 25.

(2) D. ТНОМ. p. I, q. VIII, a. 3.

divina maiestas inhabitat et replet, dicente Ieremia: « Numquid non coelum et terram ego impleo, dicit Dominus? (1) Ideo David: « Quo ibo a Spiritu tuo, et quo a facie tua fugiam? Si ascendero in coelum, Tu illic es; si descendero in infernum, ades » (2).

Et non tantum replet, sed et superat: « Excelsior coelo est, et quia facies? profundior inferno, et unde cognosces? Longior terra mensura eius et latior mari (3). Quis ergo poterit praevalere, ut aedificet ei dignam domum? (4). Templum Salomonis fuit domus Dei, templa christianorum sunt domus Dei, mundus universus est domus Dei, coelum est domus propria Dei. Sed nec templa, nec animae iustorum, nec mundus, nec coelum sunt domus sufficiens immensitati Dei. « Si coelum et coeli coelorum eum capere nequeunt; quantus ego sum, ut possim aedificare ei domum? » (5) Tantum Cor Iesu: et vero ac proprio sensu solum illud est domus Dei. Ideo.

Propositio. *Ante Cor Iesu standum, quia est domus Dei.* Sicut inter se differunt templum et tabernaculum, ita utrumque distinguitur a domo. Illa enim sunt ad honorem Deo tribuendum electa et consecrata; domus autem mansionem importat, adoratione praetermissa. Et quamvis templum et tabernaculum sint etiam mansiones Dei, sunt tamen simpliciter; vel quia Deus est in eis solum figuraliter, vel quia, licet realiter, solum ad tempus; nullum enim templum, seu tabernaculum est, in quo Deus aeternum consistat. Tantum domus mansionem permanentem importat. Et sic vere ac proprie solum Cor Iesu est domus Dei.

Divisio. Quia est domus: I. *Digna Deo*; II. *Grata Deo*; III. *Capax Dei*.

(1) Ierem. XXIII, 24.

(2) Psalm. XXXVIII, v. 7.

(3) Iob. cap. XI, vv. 8 et 9.

(4) II Paralip. II, 6.

(5) II Paralip. II, 6.

PARS I. — DIGNA DEO.

Duplici ratione sacratissimum Cor Iesu est domus digna Deo.

a) Gratia infinita unionis huius Cordis cum Verbo. Nam unio naturarum in Christo est facta per gratiam, dicente D. Augustino: « Ea gratia fit ab initio fidei suae homo quicumque christianus, qua gratia homo ille ab initio suo factus est Christus » (1). Et ut scribit D. Thomas: « Si gratia accipiatur ipsa Dei voluntas gratis aliquid faciens, vel gratum, seu acceptum aliquem habens; unio Incarnationis facta est per gratiam, sicut et unio sanctorum ad Deum per cognitionem et amorem. Si vero gratia dicatur ipsum gratuitum Dei domum, sic ipsum quod est humanam naturam esse unitam personae divinae, potest dici quaedam gratia, inquantum nullis praecedentibus meritis hoc est factum; non autem ita quod sit aliqua gratia habitualis, qua mediante talis unio fiat » (2).

Nunc autem haec gratia est infinita: nam est ipsum uniri personaliter Filio Dei, quod quidem est pretii infiniti, secundum quod ipsa persona Verbi est infinita. Si ergo gratia reddit animam mansionem Deo placentem, « mansionem apud eum faciemus » (3), a fortiori, gratia infinita unionis, est Cor Iesu domus digna Deo.

b) Secunda ratio sumitur a plenitudine gratiae Cor hoc ab initio conceptionis Christi sanctificantis. Gratia enim unionis fuit velut fons et origo omnium caeterarum gratiarum homini Christo collatarum: ideoque, « vidimus eum plenum gratiae et veritatis » (4).

Duplici modo potest considerari plenitudo gratiae: primo intensive, seu quod sit talis qualis haberi possit; secundo ef-

(1) *Libr. de praedest. sancti.* c. XV.

(2) Pars III, q. II, a. 10.

(3) IOAN. XIV, 23.

(4) IOAN. I, 14.

fective, quod se extendat ad omnes effectus gratiae producendos. «Utroque autem modo Christus habuit gratiae plenitudinem. Primo, quidem, quia habuit eam in summo, iuxta perfectissimum modum, quo haberi potest. Et hoc profecto apparet primo ex propinquitate animae Christi ad causam gratiae» nam «quanto aliquod receptivum propinquius est causae influenti, tanto abundantius recipit. Et ideo anima Christi, quae propinquius coniungitur Deo inter omnes creaturas rationales, maximam recipit influentiam gratiae eius. Secundo ex comparatione eius ad effectum. Sic enim recipiebat anima Christi gratiam, ut ex ea quodammodo transfunderetur in alios. Et ideo oportuit quod haberet maximam gratiam; sicut necesse est ut ignis sit maxime calidus, quia in omnibus calidis, est causa caloris. Similiter etiam quantum ad virtutem gratiae, plene habuit gratiam, quia habuit eam ad omnes operationes, vel effectus gratiae; et hoc quia conferebatur ei gratia tamquam cuidam universali principio in genere habentium gratiam. Virtus autem primi principii alicuius generis universaliter se extendit ad omnes effectus illius generis; sicut sol, qui cum sit universalis causa generationis, eius virtus se extendit ad omnia quae sub generatione cadunt. Et sic secunda plenitudo gratiae attenditur in Christo, in quantum se extendit eius gratia ad omnes gratiae effectus, qui sunt virtutes, et dona, et alia huiusmodi» (1).

PARS II. — GRATA DEO.

Quod Sacratissimum Cor Iesu sit Deo Patri gratissimum ipse fatetur; «Hic est Filius meus dilectus in quo mihi bene complacui» (2). Id est: placet mihi Filius meus Christus, et adeo gratum est mihi in eo tamquam in mea domo morari, quam quod gratissimum. Est enim domus grata:

(1) D. THOM. P. III, q. VII, a. 9.

(2) MATTH. XVII, 5.

A) Sanctitate corporis, sive carnis:

a) Hanc enim carnem Verbum assumpsit ex sancta et purissima et immaculata semper Virgine Dei genitrice Maria ut scribit D. Ioannes Damascenus: «Filius Dei construxit sibi ipsi ex castissimis et purissimis sanguinibus Virginis carnem animatam anima rationali» (1). Nunc autem caro et sanguinis Virginis est sanctissima tum propter immunitatem culpae originalis, a qua fuit in primo instanti suae conceptionis preservata, singulari omnipotentis Dei gratia et privilegio, intuitu meritorum Christi Iesu Salvatoris generis humani, ut dicit Bulla dogmatica Pii Papae IX, cum tamen ex Adam procederet via naturali seu per generationem; tum propter plenitudinem gratiae a primo instanti animam suam sanctificantis; propter quod Hieronymus dicit: «Bene gratia plena, quia caeteris per partes praestatur, Mariae vero se tota simul infundit plenitudo gratiae» (2). Unde emicat quod caro sit sancta ex parte principii, quod vocant passivi, suae formationis.

b) Deinde ex parte principii activi. Nam B. Virgo concepit non ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri; «porta haec clausa erit: non aperietur et vir non transibit per eam» (3). Cum autem «caro humana peccato inficiatur ex hoc quod est per concupiscentiam concepta» (4) caro Christi quae fuit opere Spiritus Sancti formata, non fuit peccato inquinata, sed munda et sancta, ut legitur Lucae: «quod nascetur ex te sanctum» (5).

c) Tandem fuit caro sancta propter sanctitatem animae. Terminus enim Incarnationis fuit, ut ille homo, qui concipiebatur, esset sanctus et Filius Dei (6). Cum autem homo Christus sit ex anima rationali et humana carne subsistens, oportet,

(1) Lib. 3 *De orthodoxa fide*, c. II.

(2) *In serm. de Assump.*

(3) EZECHIEL, XLIV, 2.

(4) D. THOM. P. III, q. XXXI, a. 7.

(5) C. I, v. 35.

(6) D. THOM. P. III, q. XXXII, a. 1.

ut simul et anima et caro sanctificentur. Cum ergo haec sanctificatio fuerit per gratiam, cuius subiectum est anima, oportet dicere quod mediante anima, caro Christi fuit sanctificata. Ergo est sancta.

B) Secundo: Cor Iesu est domus grata Deo sanctitate animae. Iuxta D. Thomam: « sanctitas dicitur per quam mens hominis seipsam et suos actus applicat Deo » (1) et sic est virtus generalis, qua vel homo non solum exhibet Deo debitum famulatum in his, quae pertinent specialiter ad cultum divinum, quod ad virtutem religionis spectat, sed haec et aliarum virtutum opera refert in Deum: vel qua homo se disponit per quaedam bona opera ad cultum divinum.

Sic sanctitas vinculum quoddam importat, ita ut sanctus idem sit ac: unitus, dicatus, vel Deo consecratus. Quod quidem vinculum duplici modo considerari potest: ex parte Dei, cui anima unitur, et ex parte animae unitae. Ex parte autem Dei tanto maior erit sanctitas alicuius, quanto intimius ei adhaerebit, vel proximior ei fuerit. Cum autem nulla creatura sit Deo proximior quam anima Christi, quae Verbo adhaeret in unitate personae, nulla est ex hac parte sanctior illa.

Ex parte vero animae tanto maior erit sanctitas quanto mundior et firmiter fuerit: ut enim dicit D. Thomas: « nomen sanctitatis duo importare videtur; uno quidem modo munditiem, iuxta graecum: ἄγιος, (hoc est: ἄ γῆς) quasi: sine terra: alio modo: firmitatem, iuxta antiquos, apud quos sancta dicebantur quae ita legibus erant munita, ut violari nos deberent » (2). Nunc autem anima Christi supra omnes habet hanc munditiem, quia immunis ab omni peccato, ideoque: hominem coelestem vocat Apostolus: « primus homo de terra terrenus, secundus de coelo coelestis » (3). Et habet hanc firmitatem, seu applicationem mentis ad Deum, quae reddit eam maxime immobilem propter visionem essentiae divinae quam ha-

(1) 2^a-2^{ae} q. LXXXI, a. 8.

(2) 2^a-2^{ae} loco citato.

(3) I ad Cor. c. XV, v. 47.

buit ab initio conceptionis clariorem omnibus beatis, ex maiori propinquitate ad Verbum.

C) Cor Iesu est domus grata Deo sanctitate Verbi. Sanctitas Verbo, sicut integrae essentiae divinae, attribuitur per remotionem totalem eius, quod sanctitas excludit. Ex supra dictis patet a sanctitate imperfectionem et instabilitatem removeri; unde Deus dicitur: sanctus, ex hoc quod nullam imperfectionem habet ex coniunctione cum rebus inferioribus proveniente, quia altissimus; aut ex commixtione alterius, quia simplicissimus: ideoque est ens undequaque perfectum. Similiter Deus dicitur sanctus ex hoc quod stabilitatem habet, ut dicit Malachias: « Ego Dominus, et non mutor » (1); est enim ens actu absque permixtione alicuius potentiae; et non habet stabilitatem quamcumque, sed aeternam, est enim sua ipsa duratio, quia est suum esse. Unde, cum Verbum consubstantiale Patri habeat hanc infinitam perfectionem et immutabilitatem, habet etiam sanctitatem infinitam. Est ergo sacratissimum Cor Iesu domus grata Deo sanctitate ipsius Verbi, cuius est Cor venerabilissimum.

PARS III. — EST CAPAX DEI.

a) Primo ex amplitudine capientis, nam scriptum est: « In ipso complacuit omnem plenitudinem inhabitare » (2); id est: Christus in omnibus primatum tenet, quia fuit voluntas Dei Patris, ut omnis plenitudo divinitatis in Eo habitaret. Ideo clarius dicit: « In ipso inhabitat omnis plenitudo Divinitatis » (3). Unde iure merito dicitur: « Sapientia aedificavit sibi donum » (4). Filius Dei, cui appropriatur *Sapientia Dei*, aedificavit sibi humanitatem id est, eam assumpsit, aedificavit sibi Cor, ut in eo, sicut in domo personaliter moraretur: ideo

(1) C. III, v. 6.

(2) Ad Colos. c. I, v. 19.

(3) Colos. II, 9.

(4) Prov. IX, I.

aedificavit sibi: et sic sacratissimum Cor Iesu est domus capax Dei, quia capit Filium unius eiusdemque naturae cum Patre, quem coeli capere non possunt. Deus est immensurabilis: omnia transcendit, quia infinitus: nequit consequenter ullo termino circumscribi, sive spiritali utpote angelo et intellectu humano: sive corporeo ut mundo physico, quia incorporeus est. Tantum ipse potest seipsum comprehendere, quia unus sibi par est. « Neque Patrem quis novit nisi Filius » (1). Cum ergo hic Filius sit Christus, ipse Patrem novit, comprehendit, et capit. *Pater in me est* (2); et ideo sacratissimum Cor est vere Cor Eius, qui est capax Dei.

b) Secundo: *Per gratiam infinitam unionis*, quae nihil aliud est quam ipsum uniri personaliter Filio Dei; quo factum est ut in Christo, una eademque persona et in divina et in humana natura subsisteret. Filius Dei, qui naturam humanam assumpsit, est quidem alius a Patre: « alia est persona Patris, alia Filii, alia Spiritus Sancti » (3) sed non est aliud a Patre, nec a Spiritu Sancto quia eadem est trium personarum Divinitas simplicissima ac indivisibilis: « sed tamen Patris et Filii et Spiritus una est Divinitas, aequalis gloria, coeterna maiestas » (4). Unde cum tam Deus sit Filius quam Pater et Spiritus Sanctus, Cor Iesu, quod est Cor Filii, est domus capax Dei in qua scilicet habitat Divinitas Filii, quae una eademque est ac Patris et Spiritus Sancti.

Consequentia. Ergo ante Cor Iesu standum. Solent reges et principes custodes adhibere ad ostium aedium suarum, tum propter maiestatem, honoris gratiâ, tum ad custodiam contra inimicorum perfidiam. En qua de causa sacratissimum Cor Iesu, recolentes debent stare coram ipso, et ad ipsum, id est, parati ad serviendum Regi Regum, qui moratur tamquam in domo propria, in Corde Iesu. Duo enim requirit

(1) MAT. XI, 17.

(2) IOAN. X, 38.

(3) D. ATHANASI, v. 5.

(4) SYMB. ATHAN. v. 6.

hoc munus custodis, primo ut honoretur Altissimus immorans in Corde Iesu: et hoc fit stando; nam stare est adesse reverentius quam sedere, ut legitur in Apocalypsi: « vidi septem Angelos stantes in conspectu Dei » (1), et significat dispositionem ad peragenda, quae pertinent ad gloriam et cultum Dei. Secundo, officium custodis est domum principis et ipsum principem ab inimicis tueri, defendere, et quodcumque aversi arcere. Et hoc faciunt amantes Cordis Iesu vindicantes Deum ab iniuriis; vel directe malos reprehendentes, vel indirecte perversitati bonum opposcentes, et per orationem, et per bona opera malorum opera reparantes, et rependentes.

Affectus. O admirabilis omnipotentia, quae tibi fabricasti in Corde Iesu domum capacem tui quem coeli capere non possunt! O incomprehensibilis sapientia, quae tantam concepisti habitationem dignam sublimitate Divina. O ineffabile donum, quod hoc habitaculum ita tuis divitiis ornasti, ut esset Deo gratissimum! O Cor domus capax Dei! O Cor domus grata Deo! O Cor domus digna Deo! Quis metietur te? Quis ante te flexis genibus non adorabit commemorantem in ea? Quis in tuo conspectu non gaudebit? Quem coram te stare pigebit? Sed, o mira dignatio! O incomprehensibile amoris miraculum! Ad hanc ipsam Altissimi domum compellis omnes intrare! Intra Cor tuum vis, amantissime Iesu, omnes homines custodire: *venite ad me omnes!*

Amantissime Iesu: non audeo a facie peccatorum meorum in hanc Cordis tui divinam domum intrare; redde me tantummodo dignum tui custodem: sum filius sed absque iure in haereditatem domus, quia dissipavi substantiam meam: sed tamen, o bone Iesu! fac me sicut unum de mercenariis tuis. Sufficit quod me admittas velut ostiarum. Et cum veniat hora mortis, mitte me in latum tuum; introduce me in Cor dulcissimum ut, securus ab hoste, requiem aeternam obtineam.

(1) C. VIII, v. 2.

Deprecatio. Deus, qui beatæ Mariæ Virginis Domum per Incarnati Verbi mysterium misericorditer consecrasti, eamque in sinu Ecclesiæ mirabiliter collocasti; concede, ut segregati a tabernaculis peccatorum digni efficiamur habitatores domus sanctæ tuæ (1).

(1) Ex Missa transl. Almae Domus Lauret.

CONCIO VIII.

**THEMA: Haec porta Domini:
iusti intrabunt in ea.**

(Psal. CXVII, 20).

IDEA CONCIONIS

PROP. Cor Iesu pulsandum, quia est porta Coeli.

DIVISIO. Est I porta vera; II porta unica; III porta patens.

PARS I. Est porta vera: Nam *A*) meruit nobis introitum regni coelestis; *a*) pretio sanguinis sui; *b*) et sacerdotii sui dignitate. *B*) Et quia in possessionem illius non introduxit.

PARS II. Est porta unica. *A*) Unitate Domini: *a*) ex unitate personæ Christi; *b*) ex unitate cum Patre quoad naturam divinam. *B*) Unitate fidei, quæ una est: *a*) quantum ad rem creditam; *b*) et quantum ad habitum fidei in specie. *B*) Unitate baptismatis. Nam *a*) unus est, qui interius baptizat; *b*) in nomine Unius confertur; *c*) iterari nequit.

PARS III. Est porta patens: *a*) gratia, qua praevenit; *b*) benignitate, qua amplectitur; *c*) securitate, qua salvat.

Exordium. Saepissime in sacris litteris fit mentio de mercede magna iustis post mortem reddenda; hæc tamen et diversimode, et fere semper metaphoricè designatur.

Quandoque enim nomine regni promittitur: « Venite, benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum » (1). Quandoque vero nomine civitatis designatur: « Ego Ioannes vidi sanctam civitatem Ierusalem novam » (2). Interdum autem et domus nuncupatur: « In domo Patris mei mansiones

(1) MATH. XXV, 34.

(2) Apoc. XXI, 2.